

III. Vaivaishoitohallitus.

Vaivaishoitohallituksen Rahatoimikamarille antama selostus sen toiminnasta vuonna 1906 on seuraavansisältöinen.

Vaivaishoitohallituksen jäsenet ja virkamiehet.

»Kaupungin vaivaishoitohallitukseen kuuluivat vuoden alussa seuraavat Valtuuston valitsemat henkilöt, nimittäin: eversti I. Gordie puheenjohtajana, lääketieteentohtori vapaaherra E. Cedercreutz varapuheenjohtajana, presidentinrouva C. Montgomery, kauppias N. Kochtomow, Vankeinhoitohallituksen sihteeri A. af Forselles, pastori E. Murén, muurarimestari A. Ärt, kauppapuutarhuri W. F. Sagulin, tehtailija Hj. Fagerroos ja satulaseppä J. H. Alkunen sekä varajäseninä protokollasihteeri E. Willgren, filosofianmaisteri M. Holmberg ja neiti B. Alander. Helsingin kaupungin vaivahoidon ohjesäännön mukaan ovat myös vanhin kirkkoherra ja poliisimestari oikeutetut ottamaan osaa Vaivaishoitohallituksen keskusteluihin ja päätöksiin.

Koska kuitenkin eversti Gordie on muuttanut paikkakunnalta ja nimetty Hämeen läänin kuvernööriksi, on puheenjohtajana vuonna 1906 toiminut varapuheenjohtaja vapaaherra Cedercreutz.

Vuoden kuluessa on Vaivaishoitohallitus menettänyt yhden vanhimmista jäsenistään, joka on muuttanut manan majoille. Huhtikuun 27 päivänä 1906 kuoli muurarimestari Aleksander Ärt, joka kaksi vuosikymmentä vuotta väsymättömällä innolla oli ottanut osaa Vaivaishoitohallituksen töihin. Muistonsa on vainaja kauniilla tavalla vahvistanut melkoisilla lahjoituksilla syntymäkaupunkinsa Helsingin työväenluokan lasten hyväksi.

Muurarimestari Ärtin sijaan valittiin jäseneksi apteekkari K. A. Aschan.

Vuoden lopussa luopuivat Vaivaishoitohallituksesta sen jäsen A. af Forselles, joka monet vuodet oli ollut jäsenenä Vaivaishoitohallituksessa ja nyt oli vuorossa luopua, mutta joka asuen kaupungin ulkopuolella oli kiel-

täytynyt uudesta vaalista. Vaivaishoitohallitus muistelee kiitollisuudella herra af Forselles'in ansiokasta myötävaikutusta Vaivaishoitohallituksen keskusteluihin.

Filosofianmaisteri A. Antell on hoitanut Vaivaishoitohallituksen toimitusjohtajan tehtäviä. Vaivaishoitohallituksen sihteerinä ovat toimineet protokollasihteerinä E. Willgren ja tämän nimitettyä Rautatiehallituksen toimistotirehtööriksi varatuomari L. Collan.

Köyhien valvontaa varten Vaivaishoitohallitukseen asetettuun tarkastushenkilökuntaan ovat vuonna 1906 kuuluneet rouvat H. Creutlein ja S. Amirchanjanz sekä herrat A. Johansson ja K. F. Vass.

Työ- ja köyhäinkodin johtajan tointa on myös vuonna 1906 hoitanut kunnallisneuvos C. E. Degerholm, jonka ohessa rouva Maria Degerholm on pitänyt huolta emännöitsijän tehtävistä laitoksessa.

Vuoden lopussa luopui kumminkin sekä laitoksen monivuotinen johtaja että emännöitsijä, edellinen lisääntyvän sairaalloisuuden vuoksi, jälkimäinen yksityisistä syistä. Vaivaishoitohallitus käyttää tilaisuutta täten lausuaksensa näille luopuville toimihenkilöille kiitollisuutensa heidän vuosikymmeniä pitkästä taidokkaasta ja hyödyllisestä työstänsä vaivaishoidon palveluksessa. Kunnallisneuvos Degerholm otettiin kaupungin työ- ja vaivaistalon tarkastajaksi marraskuun 1 päivänä 1872 ja oli siis luopuissansa 34 vuotta hoitanut laitoksen lähintä johtoa. Tämän pitkän ajanjakson kuluessa on kunnallisneuvos Degerholm väsymättömällä innolla, tarmolla ja järjestelykyvyllä työskennellyt työ- ja vaivaistalon kehittämiseksi kaikin puolin siksi tärkeäksi laitokseksi, mikä se nyt on. Kun Degerholm astui tarkastajatoimeen, oli työ- ja vaivaistalon hoidokkaiden lukumäärä ainoastaan noin 100, mutta hänen toimintansa viime vuosina on hoidokkaiden lukumäärä väliin noussut 600:aan. Ja vaikka työ laitoksen johtamisessa on vuosien kuluessa suuresti lisääntynyt, on Degerholmin onnistunut erittäin menestyksellisellä tavalla hoitaa kaikkia johtajantoimeen kuuluvia tehtäviä, jolloin hänen suuri kokemuksensa ja viisas säästäväisyytensä on tehnyt kunnalle suuria palveluksia. Sitäpaitsi on muistettava että Degerholm on niitten tehtävien lisäksi, jotka kuuluvat hänelle mainitussa toimessa, ennättänyt omistaa aikaa ja voimia erinäisten kaupungin vaivaishoitoa koskevien kysymysten ratkaisemiseen sekä pitänyt huolta ja valvonut laajaa köyhäin hoitoonantoa maaseudulle, jonka ohessa hän on järjestänyt vuonna 1907 alotetun ja yhä edelleen menestyksellä kunnossapidetyn mielisairaitten siirtolan Sipoossa.

Mainitun pitkän ajanjakson kuluessa on rouva Degerholm omistanut voimansa ja laajan kokemuksensa emännöitsijän tehtäviin työ- ja vaivaistalolla. Hänen tunnontarkka ja uskollinen työnsä huomaamattomassa, mutta vastuunalaisessa toimessa yhteiskunnassa säilyy kiitollisessa muistossa.

Vaivahoitohallituksen esityksestä myönsi Valtuusto kunnallisneuvos Degerholmille hänen erotessaan elinaikaisen 4,500 markan eläkkeen vuodessa.

Työ- ja vaivaistalon tarkastajaksi tammikuun 1 päivästä 1907 otti Valtuusto lokakuun 2 päivänä 1906 Pitkäniemen Keskuslaitoksen taloudenhoitajan everstiluutnantti Berndt Gustaf Méléartin.

Emännöitsijäksi otti Vaivahoitohallitus joulukuun 22 päivänä neiti Hildur Kempen.

Vaivaistalon sairaaloitten lääkärinä on toiminut vuonna 1906 professori Ernst Ehrnrooth. Papilliset toimitukset työ- ja vaivaistalolla on suorittanut pastori E. Murén ja konttoritehtävät konttoristi Frans Rosendahl.

Vaivahoitohallituksen toiminta-alue on vuodesta 1906 alkaen melkoisesti laajentunut, sittenkun kaupunkiin on liitetty erinäisiä sitä ennen Helsinginpitäjään kuuluvia yhdyskuntia, joihin kuuluvat m. m. Hermanin ja Toukolan esikaupungit. Sittenkun Keisarillinen Senaatti oli selittänyt, että esikaupungeissa siirron tapahtuessa asuvia henkilöitä koskeva kotipaikkaoikeuskysymys on kussakin eri tapauksessa ratkaistava voimassaolevan vaivahoitolainsäädännön nojalla, on Vaivahoitohallitus huomauttanut, että henkilöillä, jotka siirron edellisenä aikana asuivat kyseessä olevilla alueilla ja sitä ennen olivat saaneet kotipaikkaoikeuden Helsingin kunnassa, mutta eivät olleet nauttineet pakollista vaivahoitoa siellä eivätkä ennen tammikuun 1 päivää 1906 olleet täyttäneet 50 vuotta tahi tulleet työhönkykenemättömiksi, vastaisuudessa olisi kotipaikkaoikeus Helsingin kaupungissa, mistä heidän siis myös, tarpeen vaatiessa, tulisi saada vaivahoitoa. Tämän johdosta oli melkoiset vaivahoitomäärärahojen korotukset huomattu tarpeellisiksi ja on Valtuusto myöntänyt ne vuotta 1906 varten.

Vaivahoitohallitus on tänä vuonna pitänyt 21 varsinaista ja yhden ylimääräisen kokouksen. Niissä on hallitus käsitellyt yhteensä 1,381 asiaa, joista 1,063 on ollut toimitusjohtajan valmistamia avustusasioita ja 318 kirjeasioita.

Vaivahoitohallituksen toiminta-alue.

Asiain lukumäärä, laatu y. m.

Toimitusjohtajan käsittelemäin asiain koko lukumäärä (lukuunottamatta mainittuja hänen valmistamiaan avustussasioita) nousee 19,097:ään, (16,610 vuonna 1905, 13,006 vuonna 1904 ja 12,696 vuonna 1903).

Suoranaista avustusta nauttivain sekä kaupunkiin hoitoonannettujen valvomista varten on kaupunki kuten ennenkin ollut jaettuna 9 piiriin, joista kukin on ollut jonkun hallituksen jäsenen tarkastuksen alaisena.

Vaivaishoitohallitukseen otettu tarkastushenkilökunta on avustanut Vaivaishoitohallitusta ja toimitusjohtajaa tarkastettaessa niitten henkilöitten olosuhteita, jotka asumatta vaivaistalossa nauttivat vaivaishoitoa, sekä muuten hankkinut tietoja kunnassa olevista puutteenalaisista ja etenkin alaikäisistä, jotka eivät kodeissaan saa tarpeellista hoitoa.

Avunsaajain
koko luku-
määrä.

Vaivaishoitohallituksen toimesta vuonna 1906 hoidetuista, elätetyistä ja rahalla avustetuista oli:

	1906	1905	1904	1903
a) Työ- ja vaivaistaloon otettuja	920	849	793	777
b) Hoitoonannettuja	562	572	573	568
c) Avustettuja kodeissaan suoranaisis- la raha-avulla	2,791	2,089	2,054	2,330
d) Hoidettuja mielisairaloissa, kuuro- mykkäinkouluissa ja kasvatuslai- toksissa ulkopuolella vaivaistaloo . .	117	112	117	128
e) Hoidettuja sairaaloissa ulkopuolella vaivaistaloo (lukuunottamatta Marian ja Grejuksen sairaalaa sekä Sörnäisten Sairastupaa)	533	440	290	226
f) Eläkettä nauttivia lahjoitettujen pää- omien koroista	73	73	73	73
Yhteensä	4,996	4,135	3,900	4,102

Työ- ja vai-
vaistalo.

Tarkempien työ- ja vaivaistalon toimintaa vuonna 1906 koskevien yksityiskohtien selville saamiseksi viitataan johtajan antamaan kertomukseen ja siihen liitettyihin luetteluihin ja tiedonantoihin.

Työ- ja vaivaistaloon otetuista 920 henkilöstä oli otettu:

1) <i>Vaivastaloon</i>	740
niistä suurin luku kerrallaan	510
pienin » »	415
keskimäärin	462

Hoidokkaista oli:

miehiä	355	
naisia	300	
lapsia	85	740
Helsingissä syntyneitä	102	
muualla syntyneitä	638	740
ruotsia puhuvia	324	
suomea »	395	
venettä »	18	
muita kieliä puhuvia	3	740

Vuoden kuluessa kuoli 45 miestä, 39 naista ja 6 lasta.

2) <i>Työlaitokseen</i>	180
niistä suurin luku kerrallaan.....	120	
pienin » »	47	
keskimäärin	76	

Työlaitokseen vuonna 1906 otetuista oli:

Helsingissä syntyneitä	51	
muualla syntyneitä	129	180
ruotsia puhuvia	78	
suomea »	99	
venettä »	3	180

Koko lukumäärästä 180 on 5 työllään korvannut kunnalle heidän vaimoilleen ja lapsilleen annetun vaivaihoidon.

Sairaanhoito kaupungin työ- ja vaivaistalossa on vuonna 1906 pääasiallisesti toimitettu samojen periaatteiden mukaan kuin edellisinäkin vuosina.

Vaivaihoidon
sairaalat.

Vuonna 1906 on vaivaistalon kaikissa sairaaloissa hoidettu 549 henkilöä. Jaettuna eri sairaanosastoille on sairaanhoito muodostunut seuraavalla tavalla:

Mielisairaala.

Edelliseltä vuodelta oli jäljellä vuoden alussa 165 henkeä (55 miestä, 110 naista). Vuonna 1906 otettiin sairaalaan 99 (47 miestä, 52 naista).

Sairaalasta päässeistä oli:

terveitä	12	(6 m.	6 n.)
paremmaksi tulleita	19	(9 m.	10 n.)
parantumattomia	29	(9 m.	20 n.)
kuolleita	27	(12 m.	15 n.)
	Yhteensä 87 (36 m. 51 n.)		

Jäljelle jäi vuoteen 1907 177 (68 m. 109 n.).

Sairaanhoitopäivien luku nousi 61,393:een, vastaava luku vuonna 1905 oli 55,096. Tilanpuutetta ei ole vuoden kuluessa ollut. Kumminkin on käytettävissä oleva luku paikkoja viime vuosina melkoisesti vähentynyt sen epäsuhdan vuoksi, mikä vuosikausia on valinnut sairaalaan otettujen ja sairaalasta päässeitten lukumäärän välillä. Neljänä viime vuonna on siten mielisairaitten luku sairaalassa lisääntynyt 80 potilaalla.

Sairaala on vuoden kuluessa saanut vastaanottaa Lapinlahden Keskuslaitoksesta kaksi miestä ja kolme naista sekä Pitkänien Keskuslaitoksesta viisi miestä ja kolme naista. Edelliseen keskuslaitokseen on siirretty kolme naista, jälkimäiseen kaksi miestä ja yhtä monta naista. Yksi nainen on viety Niuvaniemen Keskuslaitokseen.

Hoitohenkilökuntaan on marraskuun 1 päivään saakka kuulunut 7 mies- ja 12 naishoitajaa. Mainitusta päivästä vuoden loppuun on palveluksessa ollut 6 mies- ja 14 naishoitajaa. Marraskuun 1 päivästä otettiin näet yhden mieshoitajan sijaan miespuolisten potilaiden paviljonkiin kaksi naishoitajaa. Koe on — kuten olikin odotettavissa — ollut täydellisesti tyydyttävä ja näyttää kehottavan noudatettavaksi mahdollisimman laajasti. Ylisairaanhoitajatartointa on yhä edelleen hoitanut neiti Augusta Bergström.

Sipoon hoitoonantosiirtolan hoidokkaiden lukumäärä on pysynyt jotosa-kin entisellään. Hoitoon on annettu 7 miestä ja 8 naista, laitokseen on tuotu takaisin 7 miestä ja 6 naista. Sairaalasta hoitoonannettujen koko lukumäärä oli vuoden vaihteessa 41 (18 miestä, 23 naista) Sipoossa ja 3 naista Helsinginpitäjässä Sipoon rajalla. Laitoksen puute hoitoonantosiirtolain läheisyydessä on tehnyt mahdottomaksi laajemman hoitoannon. Jokseenkin suuri osa mielisairaalan suhteellisesti rauhallisista potilaista, joita vain silloin tällöin rasittavat levottomuuspuuskat, voitaisiin luultavasti antaa hoitoon, jos olisi laitos läheisyydessä. Potilas voitaisiin

levottomuuden ilmetessä sulkea laitokseen siksi aikaa, kun levottomuudenpuuska kestää. Muutamat laitokseen jälleen otetuista miehistä ovat heissä ilmenevien sekä lapsiin että naisiin kohdistuvien sukupuolisten viettien vuoksi osottautuneet sopimattomiksi perhehoitoon. Nämä vietit eivät ole tulleet ilmi, kun miehet ovat oleskelleet laitoksessa. Mainittu ominaisuus muuten kaikin puolin hoitoonantoon sopivissa tapauksissa näyttää useinkin olevan esteenä vapaalle hoitomuodolle.

Sipoon siirtoloissa (Nikkilässä ja Paipisissa) on kaksi kertaa vuoden kuluessa käynyt laitoksen lääkäri, joka on ilmoittanut, että näistä käynneistä oli kaikissa suhteissa jäänyt sama edullinen vaikutus kuin käynnistä vuonna 1905. Useimmat hoitoonannetuista olivat enemmän tai vähemmän perheelle avuksi kodin ja tilan hoidossa. Yksi hoitoonannetuista naisista oli niin parantunut, että hänet laskettiin hoidosta. Väestössä ei huomattu mitään tyytymättömyyttä hoitoonantoihin, päinvastoin näytti se olevan suopealla kannalla niihin nähden. Itse asiassa tapahtuu useimmin niissä tapauksissa, jolloin joku potilas syystä tai toisesta otetaan jälleen laitokseen, että isäntäväki ilmoittaa haluavansa ottaa hoitoonsa toisen mielisairaana. Useimmiten on ainoastaan yksi mielisairas samassa perheessä, jotkut perheet ovat ottaneet kaksi.

Kuten ennenkin on kaksi kokenutta hoitajaa lähinnä valvonut hoitoonannettuja. Toinen näistä hoitajista on asustanut Sipoossa siitä asti, kun perhehoito siellä vuonna 1901 otettiin käytäntöön.

Suuri osa mielisairaalaan otetuista potilaista ei ollut vaivaishoitotapauksia varsinaisessa merkityksessä, mutta koska tilaa muussa laitoksessa ei ole ollut tarjolla näille henkilöille, on Vaivaishoitohallituksen asiana ollut työ- ja vaivaistalon houruinhoitolaitoksen ohjesäännön 2 § 3 kohdan mukaan hankkia näille henkilöille hoitoa ja elatusta.

Taulu N:o 3 näyttää niiden henkilöiden luvun joita kymmenvuotiskautena 1897—1906 vuosittain on hoidettu Helsingin kaupungin työ- ja vaivaistalon mielisairaaloissa, niiden lukumäärän, jotka kunkin vuoden alussa ja lopussa ovat olleet laitoksiin otettuina, niistä vuosittain päästettyjen, maksavien potilaitten sekä vaivaishoidon kustannuksella valtion laitoksissa elätettyjen ynnä vaivaishoidon vuosittain hoitoonantamien mielisairaitten lukumäärän.

Taulussa N:o 4 annetaan erinäisiä tietoja työ- ja vaivaistalon hoidonhoitolaitoksesta vuosina 1901—1906 Sipoon pitäjään hoitoonannetuista henkilöistä.

Sairaskoti ja keuhkotautisosasto.

Sairaskodissa on hoidettu 232 henkilöä, joista 137 miestä ja 95 naista. Näistä oli 43 miestä ja 36 naista jäljellä edelliseltä vuodelta. Sairaskotiin otettiin vuoden kuluessa 90 miestä ja 63 naista. Enemmän kuin puolet on Vaivahoitohallitus lähettänyt kaupungista sairaskotiin, muut sinne otetuista ovat olleet työ- ja vaivaistaloon otettuja henkilöitä.

Sairaskodista päässeistä oli:

terveitä	23 miestä,	11 naista
paremmaksi tulleita	29 »	15 »
parantumattomia	28 »	13 »
kuolleita	9 »	18 »

Yhteensä 89 miestä ja 57 naista

Sairaanhoitopäivien luku on 26,769; keskimäärin potilaita päivää kohti 73,3 keskimäärin sairaanhoitopäiviä potilaista kohti 115,3. Hoitohenkilökuntaan on vuoden kuluessa kuulunut kaksi sairaanhoitajatarta ja 4 alihoitajatarta.

Jäljille jäi vuoteen 1907 44 miestä ja 42 naista.

Poliklinisesti on vuoden kuluessa hoidettu 834 työ- ja vaivastalossa oleskelevista henkilöistä.

Huomattavaa tilanpuutetta ei ole vuoden kuluessa ollut. Hyvin tarpeellinen tyhjennys miesosastossa sattui, kun kolmesta vuosina 1902, 1903 ja 1905 vaivaistalon alueelle rakennetusta puupaviljongista toinen järjestyksessä luovutettiin keuhkotautisten miesten hoitoa varten. Nuo kaksi muuta paviljonkia on kuten aikaisemmin on huomautettu käytetty mielisairaitten hoitoon.

Kyseessäoleva *keuhkotautispaviljonki* on aiottu 42 potilaalle, jaettuina kuuteen huoneeseen. Huoneitten koko on 7,5 metriä pituutta, 6 metriä leveyttä ja 6 metriä korkeutta. Ne ovat yhteydessä keskenään tilavan, valoisan, koko rakennuksen läpi kulkevan käytävän kautta, jota käytetään ruokasalina. Rakennus sisältää senlisäksi kanslian, hoitajattaren huoneen, siivoojattaren huoneen, pienen keittiön, kylpyhuoneen, W. C. y. m. sekä suuren, puoliaivoimen kuistin, joka on tarkoitettu makuuhalliksi.

Ruoka on sairaalassa ollut sama kuin muuten vaivaistalolla paitsi että välipalaksi täällä on annettu maitoa, voita ja leipää.

Sairaalassa on vuoden kuluessa hoidettu 53 potilasta. Sairaala-
päässeistä oli:

parantuneita	11
parantumattomia	8
kuolleita	16
		Yhteensä 35

Vuoden lopussa oli jäljellä 18 vuoteen 1907.

Sairaanhoitopäivien lukumäärä oli 11,789, keskimäärin potilaita päivää kohti 15,4, keskimäärin sairaanhoitopäiviä potilasta kohti 90,3.

Koko lukumäärästä 562 Helsingin kaupungin vaivaistalon vuonna 1906 hoitoonantamista henkilöistä oli: Eiätteille annettuja.

<i>Kaupungissa</i> 142, joista vanhempia henkilöitä	39
lapsia alle 15 vuoden	103
vuonna 1905—135, joista vanhempia henkilöitä	38
lapsia alle 15 vuoden	97
<i>Maalla</i> 420, joista vanhempia henkilöitä	198
lapsia alle 15 vuoden	222
vuonna 1905—437, joista vanhempia henkilöitä	214
lapsia alle 15 vuoden	223

Maalle hoitoonannetuista oli sijoitettuna:

Kirkkonummen pitäjään	53
Vihdin	»	67
Espoon	»	86
Siuntion	»	37
Sipoon	»	81
Nurmijärven	»	15
Helsingin	»	20
Tuusulan	»	16
Lohjan	»	2
erinäisiin muihin kuntiin	43
		420

Näistä kuoli 2 miestä, 9 naista ja 2 lasta.....	13
täytti 15 vuotta	14
joutui sukulaisten hoitoon	8
otettiin vaivaistaloon	17

Lähinnä ovat Helsingin kaupungin muilla paikkakunnilla elättämiä köyhiä valvoneet 3 kunnassa varta vasten Vaivaishoitohallituksen ottamat asiamiehet. Sellaisina ovat vuoden kuluessa toimineet:

Espeen pitäjässä neiti Mathilda Bergström,
 Kirkkonummen pitäjässä entinen siltavouti K. A. Lönnqvist, ja
 Vihdin pitäjässä ylikonstaapali G. Grönberg.

Näitten asiamiesten palkkio vaihtelee 100 ja 150 markan välillä vuodessa, riippuen hoitoonannettujen lukumäärästä eri paikoilla. Asiamiesten tehtäviin kuuluu:

1:ksi hankkia tietoja henkilöistä kunnassa, jotka ovat halukkaita otta-
 maan hoitoonsa lapsia ja vanhempia vaivaisia Helsingin kaupungista sekä
 antaa lausunto näitten henkilöitten sopivaisuudesta hoitajiksi ja vaadi-
 tusta hyvityksestä;

2:ksi käydä katsomassa vähintään kerran joka kolmas kuukausi,
 mutta useamminkin asianhaarain niin vaatiessa, kaikkia Helsingin Vai-
 vaishoitohallituksen pitäjään hoitoonantamia lapsia ja vanhempia vaivai-
 sia ottakseen selkoa heidän hoidostaan sekä näistä tarkastuksista tehdä
 lyhyitä muistinpanoja, Vaivaishoitohallituksen vahvistaman kaavan mu-
 kaan ja lähettää sitten muistinpanot Helsingin Vaivaishoitohallitukselle;

3:ksi ottaa heti pois, milloin huomataan tarpeelliseksi, huolimatto-
 malta hoitajalta huonosti hoidettu vaivainen ja jättää se toistaiseksi jon-
 kun toisen henkilön huostaan, sekä

4:ksi antaa viipymättä ilmoitus Vaivaishoitohallitukselle viimemai-
 nitusta toimenpiteestä, niin myös vaivaisen kuolemasta, vaikeammasta
 sairaudesta tai tapaturmasta, joka on kohdannut vaivaista.

Muihin kuntiin hoitoonannettujen hoitoa ovat valvoneet työ- ja vai-
 vaistalon toimitusjohtaja ja tarkastaja. Sitäpaitsi on Vaivaishoitohalli-
 tuksen tarkastushenkilökunnasta rouva Creutlein tarkastanut hoitoon-
 annettuja Nurmijärvellä, Siuntiossa ja Vihdissä sekä herra Johansson Hel-
 singin ja Tuusulan pitäjissä.

Suoranaisia
 avustuksia.

Suoranaisilla koteihin annetuilla raha-avulla avustetuista köy-
 histä oli:

	V. 1906	V. 1905	V. 1904	V. 1903
vanhempia henkilöitä	1,067	852	836	852
heidän lapsiaan	1,724	1,237	1,218	1,478
Yhteensä	2,791	2,089	2,054	2,330

	V. 1906	V. 1905	V. 1904	V. 1903
niistä henkilöitä, jotka Arm. aset. 2 § mukaan 17 päivältä maaliskuuta 1879 ovat välttämättömästi oikeutettuja vaivaishoitoon:	642	451	423	380

muita, jotka ovat joutuneet sellaiseen puutteeseen että Vaivaishoitohallituksen on ollut pakko antaa heille satunnaista avustusta:

	425	401	413	472
Yhteensä	1,067	852	836	852

Mielisairaaloissa, kuuromykkäinkouluissa ja turvakodeissa hoidettuja.

Erinäisissä
laitoksissa
hoidettuja.

1:o) Niuvaniemen Keskuslaitoksessa mielisairaita varten	3
2:o) Lapinlahden » » »	21
3:o) Pitkäniemen » » »	16
4:o) Käkisalmen turvalaitoksessa » »	16
5:o) Seilin » » »	18
6:o) Perttulan kasvatuslaitoksessa tylsämielisiä varten	6
7:o) Kaatuvatautisten kodissa Keravalla	8
8:o) Raajarikkoisten työkoulussa ja kodissa Helsingissä	7
9:o) Porvoon kuuromykkäinkoulussa	1
10:o) Pietarsaaren »	3
11:o) Kuopion »	1
12:o) Mikkelin »	1
13:o) Turun »	5
14:o) Sokeainkoulussa Helsingissä	4
15:o) Myrskylän turvakodissa pahantapaisia poikia varten	7
Yhteensä	117

Sairaaloissa ulkopuolella vaivaistaloa hoidettuja.

	V. 1906	V. 1905	V. 1904	V. 1903
Yleisen sairaalan eri osastoissa	426	357	282	222
Muissa sairaaloissa ja parantoloissa	107	83	8	4
Yhteensä	533	440	290	226

Erinäisiä
avustuksia.

Niiden henkilöiden lukumäärä, joita tilivuoden eri kuukausina on avustettu elintarpeilla (ruoka-annoksilla työväenhyörykeittiöstä) sekä niiden luku, jotka ovat saaneet *lääkkeitä* vaivaishoidon kustannuksella, käy selville *taulusta N:o 1*.

1906 vuoden menosääntöön vaivaishoitoa varten otsakkeella »Avustuksia ja kustannuksia köyhistä ulkopuolella laitosta» otettu 13,000 markan määräraha lääkkeihin on näyttäytynyt riittämättömäksi, koska mainitulla määrärahalta tarkoitettuun tarpeeseen on käytetty 16,519 markan 20 pennin suuruinen summa (vuonna 1905 11,762 mk. 32 p., vuonna 1904 10,507 mk. 94 p. ja vuonna 1903 9,633 mk. 98 p.). Syynä määrärahan riittämättömyyteen on kaupungin laajeneminen sekä vuoden kuluessa vallinnut suuri sairaalloisuus lukuisassa työväestössä, etenkin lapsissa.

Yhteensä 244 kuollutta *haudattiin* vuoden kuluessa *vaivaishoidon kustannuksella*; niistä 231 Helsingin kaupungissa. Kustannukset nousivat 1,206 markkaan 55 penniin.

Vaivaishoidolle
lahjoitettujen
rahastojen kor-
kojen käyttö.

Korot erinäisistä vaivaishoidolle lahjoitetuista rahastoista, joita Raha-toimikamari hoitaa, on Vaivaishoitohallitus jakanut 73 henkilön kesken, jotka osotusten perustuksella ovat Rahatoimikonttorista kantaneet heille myönnettyt osuudet.

Nämä korkorahat on jaettu seuraavan laskelman mukaan:

Helmikuussa 1906 korkoa

Aleksandran rahastosta	Smk.	200: —
Vilhelm Elgin rahastosta	»	595: 75
Gustaf Hanellin rahastosta	»	300: 74
Hedvig Charlotta Gripenbergin rahastosta	»	647: 70

Toukokuussa 1906 korkoa

Carl Sierckenin rahastosta	»	161: 95
Gustava Katharina Brobergin y. m. rahastoista	..	»	838: 56

Lokakuussa 1906 korkoa

Maria Bergmanin rahastosta	»	578: 30
----------------------------	-------	---	---------

Joulukuussa 1906 korkoa

Adolf Fredrik Sierckin rahastosta	»	404: 85
Elsa Maria Lampan	»	»	546: 85
Lisette Gardbergin	»	»	57: 85

Yhteensä Smk. 4,332: 55

Kunnan suorittamat menot hoidokkaista Myrskylän turvakodissa pahantapaisia poikia varten tekivät vuonna 1906 96 markkaa 78 penniä (vuonna 1905 192 mk. 50 p., vuonna 1904 338 mk. 65 p. ja vuonna 1903 459 mk. 83 p.).

Myrskylän
turvakoti.

Seuraava tili näyttää vaivahoidon tulot ja menot vuonna 1906:

Vaivahoidon
tulot ja menot.

	Smk	penniä	Smk	penniä
Tulot:				
Säästö vuodelta 1905	5,653	84		
Korvaus köyhien elatuksesta	13,935	05		
Vaivaistalon hoidokkaiden suorittamista töistä	209	37		
Työlaitoksen » » »	19,188	89		
Maantutanto vaivaistalosta	3,949	20		
Korko juoksevalta tililtä	126	69	43,063	04
Nostettu Rahatoimikonttorista	—	—	394 2'0	—
Yhteensa Smk.	—	—	437,303	04

	Smk	penniä	Smk	penniä
Menot:				
<i>Vaivahoitohallitus.</i>				
Palkat	11,600	—		
Tarkastusmiesten palkkio	5,050	—		
Korvaus tarkastusmatkoista	394	75	17,044	75
<i>Vaivaistalo.</i>				
Palkat	18,400	—		
Vaatetus	10,128	44		
Muona	33,878	28		
Lääkkeet	3,761	02		
Kalusto	5,321	56		
Tarveaineet	1,002	70		
Puut ja valaistus	11,052	03		
Hevosenrehu	1,019	25		
Korjaukset	4,813	47		
Sekalaisia menoja	5,729	91	95,106	71
Siirto	—	—	112,151	46

	Siirto	—	—	112,151	46
<i>Työlaitos.</i>					
Palkkiot		3,420	—		
Puut ja valaistus		1,286	93		
Muona		11,210	80		
Vaatetus		2,540	93		
Tarveaineet		11,113	60		
Kalusto ja työkalut		235	66		
Ahkeruusrahat		1,443	75		
Korjaukset		1,720	64		
Sekalaisia menoja		877	20	33,849	51
<i>Hourinhoitolaitos.</i>					
Palkat		13,272	—		
Vaatetus		6,125	06		
Muona		20,314	62		
Lääkkeet		2,670	60		
Kalusto		889	15		
Puut ja valaistus		9,910	79		
Korjaukset		3,773	80		
Sekalaisia menoja		2,216	55	59,172	57
<i>Avustukset ja kustannukset köyhistä ulkopuolella laitosta.</i>					
Kaupunkiin ja maalle hoitoonannetuista		62,703	49		
Erinäisiin laitoksiin otetuista		5,778	70		
Sairaanhoitokustannukset		12,098	45		
Hourinhoitokustannukset		40,388	24		
Lääkkeet		16,519	20		
Suoranaiset avustukset		79,683	—	217,171	08
<i>Sekalaista.</i>					
Hautauskustannukset		1,206	55		
Kulungit		2,112	38		
Aavistamattomia menoja		1,809	63	5,128	56
Menoja yhteensä		—	—	427,473	18
Säästö vuoteen 1907		—	—	9,829	86
Yhteensä Smk		—	—	437,303	04

Taulu, osottava eron menoarvion ja menojen välillä vuonna 1906.

	Menoarvion mukaan		Menot		Lisääntyneet		Vähentyneet	
Palkat	42,920	—	43,272	—	352	—	—	—
Tarkastusmiesten palkkio ..	6,000	—	5,050	—	—	—	950	—
Korvaus tarkastusmatkoista	800	—	394	75	—	—	405	25
Vaatetus	15,000	—	16,253	52	1,253	52	—	—
Muona	53,400	—	54,192	90	792	90	—	—
Lääkkeet	20,400	—	22,950	82	2,550	82	—	—
Kalusto	5,500	—	6,210	71	710	71	—	—
Tarveaineet	800	—	1,002	70	202	70	—	—
Puut ja valaistus	18,500	—	20,962	82	2,462	82	—	—
Hevosenrehu	800	—	1,019	25	219	25	—	—
Korjaukset	6,800	—	8,587	27	1,787	27	—	—
Työlaitos	27,820	—	33,849	51	6,029	51	—	—
Hoitoonantokustannukset ..	55,000	—	62,703	49	7,703	49	—	—
Erinäisiin laitoksiin otetut ..	6,500	—	5,778	70	—	—	721	30
Sairaanhoidokustannukset ..	10,000	—	12,095	45	2,095	45	—	—
Houruinhoitokustannukset ..	40,000	—	40,388	24	388	24	—	—
Suoranaiset avustukset	73,000	—	79,683	—	6,683	—	—	—
Sekalaisia menoja	11,000	—	13,075	05	2,075	05	—	—
Yhteensä Smk	394,240	—	427,473	18	35,309	73	2,076	55

Tehtäessä selkoa vaivaishoidon toiminnasta ei ole jätettävä huomioonottamatta niitä korvauksia, jotka vaivaishoito Arm. aset. maaliskuun 17 päivästä 1879 28 §:n mukaan on saanut nostaa kruunulta, ei myöskään niitä avustuksia ja korvauksia, joita ovat antaneet muut kunnat ja yksityiset, eikä myöskään tuloja työ- ja vaivaistalosta.

Kun tässä edellä mainituista vaivaishoidon menoista kaikkiansa Smk 427,473: 18 vähennetään viimemainitut tuloerät Smk 37,409: 20, käy selville että kunnan todelliset menot 1906 vuoden vaivaishoidosta tekivät Smk 390,063: 98 (vuonna 1905 — Smk 346,515: 50, vuonna 1904 — Smk 331,923: 80, vuonna 1903 — Smk 341,507: 34).

1) Tämän määrärahan lisäksi on Valtuusto lokakuun 2 päivänä 1906 myöntänyt lisän vaivaishoidon sairaalain lääkärin palkkioon, laskettuna 900 mk:n mukaan vuodelta huhtikuun 1 päivästä 1906, eli siis 1906 vuoden osalle 675 mk.

Seuraava taulu osottaa eron erinäisten menojen välillä vuosina 1905 ja 1906:

	Menot				Vuonna 1906			
	1906		1905		menot			
					lisääntyneet		vähentyneet	
Palkat	43,272	—	36,680	—	6,592	—	—	—
Tarkastusmiesten palkkio ..	5,050	—	7,200	—	—	—	2,150	—
Korvaus tarkastusmatkoista	394	75	271	40	123	35	—	—
Vaatetus	16,253	52	12,610	08	3,613	44	—	—
Muona	54,192	90	46,998	13	7,194	77	—	—
Lääkkeet	22,950	82	17,382	95	5,567	87	—	—
Kalusto	6,210	71	5,929	35	281	36	—	—
Tarveaineet	1,002	70	902	41	100	29	—	—
Puut ja valaistus	20,962	82	17,708	38	3,254	44	—	—
Hevosenrehu	1,019	25	865	67	153	58	—	—
Korjaukset	8,587	27	6,922	35	1,664	92	—	—
Työlaitos	33,849	51	32,844	51	1,005	—	—	—
Hoitoonantokustannukset ..	62,703	49	75,394	64	—	—	12,691	15
Erinäisiin laitoksiin otetut .	5,778	70	4,334	35	1,444	35	—	—
Sairaanhoidokustannukset ..	12,098	45	9,028	55	3,069	90	—	—
Hourinhoitokustannukset .	40,388	24	22,470	80	17,917	44	—	—
Suoranaiset avustukset	79,683	—	65,642	—	14,041	—	—	—
Sekalaisia menoja	13,075	05	14,306	29	—	—	1,231	24
Yhteensä Smk.	427,473	18	377,521	86	66,023	71	16,072	39

Kaupungin vaivahoidon toimintaan on luonnollisesti vaikuttanut vaivahoitokunnan edellämainittu suureneminen sekä enimmänsen vuotta 1906 vallinnut työttömyys, jonka on aiheuttanut lakkojen väärinkäyttö, jolloin vaivahoidon asiana on ollut avustaa — ei niitä, jotka itse ovat olleet syypäänä työttömyyteen ja puutteenalaisuuteen, mutta sairaustapauksissa heidän vaimojansa ja lapsiansa. Tämän lisäksi on vaivahoidon täytynyt auttaa niiden henkilöitten vaimoja ja lapsia, jotka on vangittu osallisuudesta Viaporin kapinaan, rautatienkiskojen irrottamiseen tai kahakkaan Hakaniemen torilla elokuun alussa 1906. Nämä seikat sekä keuhkotaudin ja hermosairauksien leveneminen kaupungin työväestön keskuudessa antavat selityksen eräitten menojen suurenemiseen vuonna 1906.

Niitä Valtuuston valtuutuksella puutteenalaisille työmiehille keväällä 1903 annettuja lainoja, joitten takaisinmaksuaikaa Valtuusto yhä on pidentänyt, ei ole vuoden kuluessa ollenkaan lyhennetty. Kun vuonna 1903 lainoja lyhennettiin 2,078 markkaa, vuonna 1904 — 314 markkaa ja vuonna 1905 — 127 markkaa, on siis kaikkia lainoja, yhteensä 26,844 markkaa, jaettuina 584 lainaan, 1906 vuoden loppuun laskien lyhennetty yhteensä vain 2,719 markkaa, joten siis maksamatta oli jäljellä 24,125 markkaa. 584 lainanottajasta on ainoastaan 30 täydelleen maksanut lainansa.

Kunnalliset
lainat.

Työ- ja vaivaistalon tarkastaja on voimassaolevan vaivaishoito-ohjesäännön 30 § h) kohdan perustuksella jättänyt erityisen kertomuksen Helsingin kaupungin Työ- ja vaivaistalosta vuonna 1906, josta esitettävään seuraava ote:

Vaivaistaloon
otettuja hen-
kilöitä.

Vaivaistaloon vuoden kuluessa otetut ovat olleet vanhoja, sairaalloisia, heikkoja tai mielisairaita henkilöitä, sekä turvattomia tai huonosti hoidettuja lapsia, joita joku aika on pidetty laitoksessa ja jotka sitten hoito-antojärjestelmää käyttäen on jätetty yksityisten, kunnollisten perheitten huostaan, osaksi kaupunkiin osaksi maalle, hoidettaviksi ja kasvatettaviksi.

Laitokseen otettuja vaivaisia on kykynsä mukaan käytetty työhön. Laitoksen vaatetuksesta, puunhakkaamisesta, huoneitten siivoamisesta, pesusta y. m. ovat vaivaiset osittain pitäneet huolta.

Muonanpitoa työ- ja vaivaistalossa on johtajan ja emännöitsijän valvonnan alaisena hoitanut taloudenhoitajatar tarvittavan palveluskunnan avustamana ja siitä on ollut se tulos, että kustannus kunkin täysikasvuisen henkilön elatuksesta päivää kohti on tehnyt vaivaistalossa 32,09 penniä ja työlaitoksessa, jossa täytyy jakaa runsaampia annoksia, koska sinne otetut ovat terveempiä ja työhönkykenevämpiä, 39 penniä sekä houruinhoitolaitoksessa 34 penniä, eli keskimäärin koko laitoksessa 33,73 penniä.

Muonanpito
työ- ja vaivais-
talossa.

Vuosi 1906 on työ- ja vaivaistalossa kulunut minkäänlaisten suurempien muutosten tapahtumatta tai järjestyksen ja työn mitenkään häiriintymättä. Vaivaisten käytös ei myöskään ole antanut aihetta pahempiin muistutuksiin ja rankaisutoimenpiteisiin on sangen harvoin tarvittu ryhtyä.

Järjestys työ-
ja vaivais-
talossa.

Tarkempien yksityiskohtaisten tietojen saamiseksi laitoksen toiminnasta vuonna 1906 viitataan seuraavilla otsakkeilla varustettuihin kertomukseen lisättyihin liitteisiin¹⁾:

¹⁾ Katso vastaavia tauluja »Helsingin kaupungin Tilastollisessa vuosikirjassa» vuodelta 1906.

1:ksi Luettelo muonanpitoon Helsingin kaupungin Työ- ja vaivaistalolla toimitetuista, ostetuista ja vaivaistalon maa-alueelta korjatuista tuotteista vuonna 1906;

2:ksi Luettelo Helsingin kaupungin vaivaistalossa vuonna 1906 laitoksen tarpeisiin suoritetuista töistä;

3:ksi Ilmoitus Helsingin kaupungin Työ- ja vaivaistaloon vuonna 1906 otettujen hoidokasten lukumäärästä sekä heidän iästään y. m.;

4:ksi Yhteenveto Helsingin kaupungin Työlaitoksessa tehdyistä päivätyö-luetteloista vuonna 1906;

5:ksi Selostus toiminnasta Helsingin kaupungin Työlaitoksessa vuonna 1906;

6:ksi Helsingin kaupungin Työlaitoksen varastoluettelo joulukuun 31 päivänä 1906;

7:ksi Luettelo Helsingin kaupungin Työlaitoksessa olevista aineksista 1906 vuoden lopussa; sekä

8:ksi Luettelo Helsingin kaupungin Työlaitoksen miehistön ruumiinpainon muutoksista vuonna 1906.

Puhdas rahatulo vaivaistalon töistä vuonna 1906 oli ainoastaan Smk 209: 37. Paitsi että laitoksen vanhempia alus- ja käyttövaatteita on tarpeenmukaisesti kunnossapidetty, on laitoksen tarpeisiin tehty vaivaistalossa seuraavat työt: *Ompelua*: 350 hurstia, 331 paitaa, 210 naisen paitaa, 214 pyyhinliinaa, 152 patjanpäällystä, 245 pääaluspäällystä, 206 hametta, 178 röijyä, 170 alushametta, 35 alusliiviä, 20 esiliinaa, 144 päähuvia päärmetty, 362 nenäliinaa päärmetty, 5 topattua kauhtanaa, 44 pojanpaitaa, 11 tytön paitaa, 15 paria lapsenalushousuja, 6 lapsenröijyä, 9 lapsenhametta, 13 lapsenmekkoa, 17 lapsenpuseroa ja 4 lapsenalushametta; *Sukankudontaa*: 150 paria pumpulisukkia ja 330 paria pellavasukkia; *Tilkkumattoja* kudottu vuoden kuluessa 155 metriä; erinäisiä pikku *puusepäntöitä* sekä *erityisiä muita satunnaisia töitä* vaivaistalon viljelysmaan hoidossa; korjattu 100 metri-*Lt* heinää, 65 hl perunoita, 50 hl lanttuja, 30 hl porkkanoita ja 1,800 kpl. kaalia sekä sekalaisia vihanneksia».